

హిందూ దేశమందంతటను, బర్మా, సిలీను, మలయాళ దేశములలోను
తనకు సమము మరేదియు లేదని ప్రఖ్యాతి గడించి జయభేరిని మ్రోగించిన

“ ప వు న్ మా ర్ కు ”
పెంకులనే ఉపయోగింపుడు.

మా పెంకులు దట్టమనందును, శబ్దమనందును, నయమనందును శ్రేష్ఠమై వ్యాపారమున ప్రభుత్వమున వాక్రమములును
మాడు ముఖ్యకారణములు గలవు.

● బంకమన్ను:—శ్రేష్ఠమైన బంకమట్టి ఎచ్చుతెచ్చుట కొరకునో అచ్చుట నెల్ల మా కర్మాగారముల స్థాపించి నూతన
పెనులలనలన పదునయేబది తూరుచేయుటలనను.

● పూతన పెద్ద మెషినులు:—ఒకదినమునకు 85,000 ల పెంకులకంటె నెక్కువ తయారుచేయగల పవనకాలపు
క్రాంతిమెషినులే, ఏకకాలమున నెన్నికోట్లకు అర్జరునచ్చినను ఏమాత్ర మాలస్యములేక
పెంకులే పంపుటచేతను.

● పట్టములబడసిన పనివారలు:—కంటె పెన్ స్వంతభిట్టలతో, విద్యార్థులకులను లండను మున్ను పాశ్చాత్యదేశముల
కంటె అచ్చుట పట్టములను బడసిన, దట్టమైన పనివారలను కలిగియుండుటచేతను.

ప్రాండర్డు ఫైల్ అండ్ క్లెవర్కు లిమిటెడ్.,
ఆల్ వాయి
(ప్రిన్సింగు)
ఫిరోజ్
(పాత్ర మలబారు)
నీలవంశా
(మైసూరుకర్పాస్తుము)

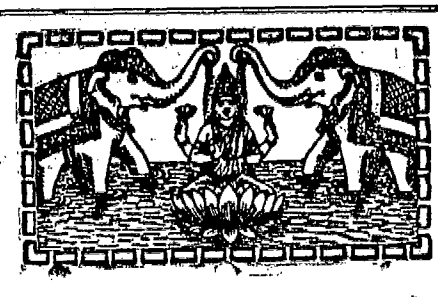

వార్తాపత్రి

- దేశీయవార్తలు
- మహాత్మా జానకీ భారతదేశసంచారము ప్రారంభమయ్యెను
- మహారాష్ట్ర మేయరుగ తేజావర్మను ఎన్నుకొనబడిరి
- భారతదేశము కొరకు క్రొత్త కౌటి పానుల బయటము ఇండియా మంత్రి ప్రకటించెను
- విదేశవార్తలు
- జర్మనీ జాతీయమండలి విడిపోవుట గూర్చి పార్లమెంటులో చేరిన తేదీ
- జాపాను కమిటీయందు బ్రిటిషువారి విచక్షణగూర్చి ఇండియా-మంత్రి ప్రకటించెను
- మార్కెట్లలో అవధిమూలగూర్చి 50 మాంసపు సబ్సిడీ గూర్చి ప్రకటించెను
- స్థానికవార్తలు

ఆంధ్రపత్రిక

1933 సం॥ నవంబరు నెల 8-వ తేది

బుధవారము

హోరుగారు: విచక్షణ

జాయింటు కమిటీరీపోర్టులో సామ్రాజ్యభాగముల పౌరులపై హిందూదేశముపై విచక్షణ గావించ గూడదని ప్రతిపాదనము గలదు. ఇదంతా కానన నభ్యుదయము, రాష్ట్రము కానననభ్యుదయము విచక్షణాధికారము లేదనియు, వాని కి సంబంధించిన చట్టము గావించగూడదనియుగూడ గలదు. ఇది చాలక నాయకు రిటిని, హోరుగారు యీవిషయమై మరింతస్పష్టపరచుటగావించి, బ్రిటిషువారి నందియుమునెల్ల దీర్చిరి. దీనినిబట్టి హిందూదేశముపై ఇంగ్లండు అధినివేశ రాజ్యములుగాని ఎట్టి స్వతంత్రములను విధించినను, ఎట్టి విచక్షణ గావించినను, హిందూదేశము మాత్రము మారుమాటాడ గూడదని తేలును. ఏదైతే సామ్రాజ్య పౌరులకును, హిందూదేశమునకును ఉద్దేశ్యము గూర్చి, వ్యతిరేకముగాని దొరకదని, విధింపవలెను. ఇట్లు దీనినిగూర్చిభారతమున దూరముపొందెను. కంపెనీల డైరెక్టరులుగాని, వాటాదారులుగాని, భారతదేశ వాసులుగ నుండ వలెనను నిబంధన విచక్షణ గాదా యని ప్రశ్నింపగ, ఆమాత్రము విచక్షణ కవ కాళమునుదనునది, హోరుగారు పలికిరి. కాని విచక్షణాధికారము మాత్రము, ఇదియు విచక్షణయే గాన దీనినిగూడ నిలిపియుంచగూడదని తెలిపిరి. బ్రిటిషు దృష్టి ఫలితమే, హిందూదేశమున కిప్పుడున్న హక్కులుగూడ అంతరించి, శ్వేతపత్రము మూలమున మరికొన్ని బంధము లేర్పడి, దేశస్థులను శాశ్వతముగ నిర్ణయించునది ఎంచవచ్చును. బ్రిటిషు టెండరుల కన్న ను హిందూదేశపు టెండరులు మేలుగ నుండునో, గవర్నరుగారు జోక్యము కలిగించుకొనవచ్చునాని, జరిగెను ప్రభువు ప్రశ్నించెను. ఇది చాల సందిగ్ధ నిదర్శనమని హోరుగారు జవాబిచ్చిరి గాని, స్పష్టప్రతిపాదనము గావించ రయిరి. భారతీయ సభ్యులగు జుప్రెల్లా భానుగారు మాత్రము, హోరుగారిని ఘోషింపగ బ్రయించిరి. అధినివేశరాజ్యములలో భారతీయులపై పలువిధ నిర్బంధములను విధించుచున్నపుడు, అధినివేశ రాజ్యముల వారిని హిందూదేశము అడ రించివలెననా యని, వీరు ప్రశ్నించిరి.

అధినివేశరాజ్యము తెలుల మెలగినను, హిందూదేశము మాత్రము తన సాంప్రదాయములను విడువగూడదని, హోరుగారు హితవొనగిరి. పరాధీనమగు హిందూదేశమునకు పూర్వ సాంప్రదాయము లేమిగలవు? హిందూదేశము స్వేచ్ఛను బడసినసిమ్మట, నయిన తన ఇచ్చినట్లు చట్టములను స్వతంత్రముగనిర్ణయించునవలయునని, వాంఛించుచుండుగ, శ్వేతపత్రమును, హోరుగారుగూడ యిట్టిహక్కును చలాంపున విలులేదని, తెలుపుటవలన ఆశలన్నియు అడుగంటక మానవు. అధినివేశ రాజ్యముల వారు భారతీయుల నెట్టికడగండ్ల కయినను, తాము చేయవచ్చును. కాని, హిందూదేశము మాత్రము అక్కడివారిని తనతో సమానముగ నాడరింపవలెను. దీనినిబట్టి తనను మరిగించినవారిపై ప్రతికారమునకు బూనుటకుగాని, తద్వారా తన హక్కులను రక్షించుకొనుటకుగాని, భారతభూమికి హక్కుండదని, తేలునున్నది. ఇంతకన్న ను నిస్సహాయస్థితి వేరుండదు. హిందూదేశమునకు బాధ్యతలభించినను, అయ్యది నివలముగ నుండునని, విధింపము గాగలదు. 1858 క్రితమున సిమ్మట, అధినివేశరాజ్యములకు గల హక్కుల నీనమయమున పిసివేయరాదని, హోరుగారు కోరుచున్నారు. కాని, అప్పటి ప్రకటనము, ఇంగ్లండుకును, అధినివేశరాజ్యములకును గూడ వర్తింపదా? వర్తింపదా? నది హిందూదేశమున నున్నట్లు చున్నపుడు, హిందూదేశము వీనిపై నెట్టి ప్రతికారము నలుపగూడదనట, అసహజస్థితిని పాటుచున్నది. హిందూదేశము శాశ్వత పరాధీన నిస్సహాయస్థితిలో నుండవలెనని తేలును. హోరుగారు సామ్రాజ్యవాదిన, శ్వేతపత్రము భారతీయుల కిప్పుడున్న హక్కులను గూడ తొలగించునని, వెల్లడికాగలదు. భారతీయులను సింహభక్తమును, సివిలు సర్వసులలో బ్రతీకేస నీయనపుడు, హిందూదేశము మాత్రము ప్రవేశించుచున్నా యని జుప్రెల్లాగారు రడుగగ, పూర్వ సాంప్రదాయములను విడువగూడదని, హోరుగారు జవాబిచ్చుట విచిత్రము.

పరాధీనస్థితిలోనుండే హిందూదేశమునకు స్వతంత్ర సాంప్రదాయము లేకూడ గలవు? హోరుగారు వాదధోరణి జూచిన, ఇకముందు గూడ అధినివేశ రాజ్యముల హక్కులు హిందూదేశమునకు సంకమింప వనియు శ్వేతపత్రము గూర్చి ఆశ ఏమయిన నున్నవారికి అయ్యది ఇంతటితో దీరిపోవుననియు, గ్రహించ వచ్చును. హోరుగారు సామ్రాజ్యవాదిన, శ్వేతపత్రము సంతకచిత్తుగావించునని దానిని మరింత సంకుచితముగావించెదరని తేలుచున్నది. శ్వేతపత్రమునందు అభివృద్ధి గలుగుట మాత్రము అసంభవమని తేలుచున్నది. హోరుగారు సామ్రాజ్యము కొనసాగిన కొలదియు, శ్వేతపత్రము పట్ల నిరాశ మరింత ప్రబలమగుచున్నది. డైరెక్టరుల వంకరు వీరు మరియొకరు. జాయింటు కమిటీ రిపోర్టు తెలుపవలెనట్టికి, ఇప్పుడు గనుపించెడి అవకాశము గూడ తొలగిపోవునని దోచును. శ్వేతపత్రము నిరాశాభరితమని, భారతీయులలో షష్టిపక్షములవారును భావించుచుండగ, దాని నిరీక్షను నిర్భక్తముగావించుటవలన, దీని నామోదించువారెవరయిన యిగిలెదరా? హోరుగారు వరుసగ, భారతీయుల హక్కులను నిరాకరించుచున్నారు. తుదకు, అధినివేశ సామ్రాజ్యవ్యవస్థను విషయమున గూడ వీరు సంచేపముల గనుబజచిరి. ఇట్టి స్థితిలో హోరుగారు తెలిపినట్లు, శ్వేతపత్రము ఎవరికినివలెరాని బద్ధయనుటలో నందియ మేముండును? దీనిద్వారా హిందూదేశ సమస్యను పరిష్కరించుట దుర్లభమనుటలో ఆ తేజావర్మ ఏముండును? జుప్రెల్లాభానుగారు జాయింటు కమిటీలో హోరుగారి నడిగిన ప్రశ్నలు కడు సమంజసమై యెప్పుచున్నవి. హోరుగారు తగు సమాధానము చెప్ప

జాలక, పూర్వమునుండియు హిందూదేశమున కనుభూతముగ వచ్చుచున్న పద్ధతులను విడువగూడదని మాత్రము జవాబిచ్చిరి. ఇది సరియగునో, శతాబ్దములనుండియు వచ్చుచున్న పరాధీనతను గూడ ఎప్పటికిని కొనసాగించ వలెననియే తేలును.

కార్యరేషను ఆధ్యక్షుని ఎన్నిక

నిన్నటిదినము జరిగిన మద్రాసు కార్యరేషను ఆధ్యక్షుని ఎన్నిక, సాంప్రదాయము నంతను గాలి కెగిచియ్యెను. క్రైస్తవులకు యీ స్థానము చెందవలసియుండగ, వారిలో వారు ఏకీభవించ జాలకపోయిరి. ఇతరులకు క్రైస్తవం గ నీతుల నువదేశించి యూరపియునుల సమయము వచ్చినపుడు తమ ప్రత్యేక లాభముల నెల్ల కాపాడుకొందునో, వెల్లడియయ్యెను, మరియొక యభ్యుధి యగు చక్రవర్తిశ్రీగారు, దేశీయ క్రైస్తవులు. చిరకాలమునుండియు, వీరు నగర సేవయందును, దేశ సేవయందును, పాక్షానుచుండిరి. వీరు కార్యోద్యమములో పనిచేసియుండిరి. కొంతకాలము వీరు కాంగ్రెసులో నున్నను, పిమ్మట జస్టిసుపక్షమునందు ముఖ్యసభ్యులుగ నుండిరి. అయినను వీరు జాతీయవాదమును విడువలేదు. క్రైస్తవులకు సామాన్య నియోజకవర్గములే యేమదాయకముల తెలుపుచుండిరి. క్రైస్తవ సంఘమువారి కవకాళము లభించినపుడు, యూరపియును సభ్యులు అయినను, నగర సేవ యందు చిరకాలమునుండియు బాల్గానుచు, క్రైస్తవ సంఘమునకు అలంకారప్రాయముగ నుండిన చక్రవర్తిశ్రీగారిని ఎన్నికొని గౌరవించి యుండవలసింది. కాని, వారు రంగుభేదమును, స్వసంఘభిమానమును విడువక, దేశీయ క్రైస్తవులను ఆడరింపక, నగరసేవ యందు క్రొత్త బాల్గాను చున్న తమ వారి నొకని నెన్నికొని, శ్వేతాభిమానమును జూపిరి. యూరపియును లింతకన్న ను ఎక్కువ విశాలముగ ప్రవర్తించెదరను నమ్మకము లేకుండెను. కాని, జస్టిసుపక్షమునకు చెంది, తత్వమును సందు గూడ ఇంతవర కెట్టి గౌరవ పదవుల నావించక, ఎవరి ప్రాబల్యమునకును అడ్డుపడక, దూరమున నుండి దేశసేవ నలుపుచున్న చక్రవర్తిశ్రీగారు, తమ వీని నిర్వహించ ముందుకు వచ్చినపుడు, అట్టివారిని జస్టిసుపక్షమువారు గౌరవించి వారికి సమచిత్తీరిని స్వాగత మొనగి, వారిని స్వీకరించియుండవలెననిది. కాని, జస్టిసు పక్షమువారు, యూరపియునులతో గలసి, స్వపక్షమువారిని మూలద్రోసి, దేశీయ క్రైస్తవ సంఘమును నిరాదరించి, చక్రవర్తిశ్రీగారు నలిపిన నగరసేవను, దేశసేవను, స్వపక్షసేవను గూడ మరచి, యూరపియును ప్రతినిధి నెన్నికొనియుండుటజూడ, ప్రస్తుతనయమున వీరి వైఖరి ఎటులున్నదో, గ్రహించవచ్చును. జస్టిసుపక్షము వారికియినను, ప్రజలతో కలిసి మెలసి తిరిగిడి వారు బని కి రారని తేలుచున్నది. చక్రవర్తిశ్రీగారు ఈ పదవిపై ప్రాకారాజకపోయినను, జస్టిసుపక్ష సంకుచితమై ఖిది బయల్పరచుటకును, యూరపియునుల స్వసంఘభిమానమును బయల్పరచుటకును, అభ్యుధిత్వమును విడనాడరయిరి. తుదకు వీరు విలువబడిరి. వీరి అభ్యుధిత్వమును నిరాకరించిన బాధ్యత జస్టిసుపక్షమున కేదలికెట్టిది. ఇంతియగాక, వీరు, తమ అంత్యోపన్యాసమునందు, యూరపియును భారతీయుల పట్ల జూపెడి ద్వేషమును, జస్టిసుపక్షమువారు దేశసేవకు లను త్యజించెడి వైఖరిని వెల్లడిచేసిరి. ఇంతకన్న, అర్హులగు ఖంభము వేరుండదు. జస్టిసుపక్షమునందు యున్నను కార్యకర్తవర్గమునకు తెలిసిన ముగ్గురు సభ్యులు. చక్రవర్తిశ్రీగారి కనుకూలముగ వోటుచేసియుండుట, వారివిశాల

దృక్పథమును చాటుచున్నది. జాతీయ పక్షమునకు చెందినవారు చక్రవర్తిశ్రీగారికి తమవోటు నిచ్చియుండుట బట్టి ఎదుటి పక్షమువారిచే గూడ వీరిత్యాగ మెటుల కొనియాడబడుచున్నదో గ్రహించవచ్చును. చక్రవర్తిశ్రీగారు, జస్టిసుపక్ష దృక్పథ మెట్టిదో స్వయముగ గ్రహించియుండుటచే, యుగవిదగూడ జాతీయ దృక్పథమును విడువక దేశస్వేచ్ఛపై దీక్షతో పాటుబడెదమని నిన్నటిదినముచేసిన వాగ్దానమును వారు చెల్లించినారనికాదుగాక యని కోరెదము. యూరపియును సభ్యులగు లాడెనుగారు అదృష్టవంతులు. వీరికి యూరపియును సంఘమువారును, జస్టిసుపక్షమువారును గూడ కలిసి వోటుచేసిరి. అయినను అధ్యక్షులయినపిమ్మట, వీరు సాంప్రదాయము ననుసరించి స్వపక్షాభిమానమును విడనాడి, నగర సేవయే ప్రధానముగల వించి, పౌరులెల్ల యేమమునకై పాటుబడెదరు గాక యని కోరెదము. ప్రజాభ్యుదయమునకై పాటుబడువారు, యూరపియును, తదితరులయినను, ప్రజలు వారిని తప్పక గౌరవించురు. సి. ఎస్. ఆంధ్రాను, డాక్టరు వీసెంటు బోలు వారిని భారతీయులు గౌరవించుటకు, వారు నలిపిన దేశసేవయే మూలకారణము. లాడెనుగారు గూడ తమకు చేజిక్కిన అమూల్యసకాళమును వినియోగించి, పురజన సేవకై యావచ్చునది వినియోగించి, తమకును తమ సంఘమునకును వన్నె తెచ్చెదరు గాక యని కోరెదము.

ఆర్థిక దుస్థితి

నిన్నటిదినము భీమవరములో ప్రారంభమయిన పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా రయతుల సమావేశమున కధ్యక్షుల వహించి, ది. బ. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు బసంగిన యుపన్యాసము, దేశమునందు ప్రబలియున్న ఆర్థికదుస్థితిని కనుగొనెదమని వివరించెను. రామచంద్రరావు పంతులుగారు అభిమానము గారు. రయతులలో సేదీరక నయినను కలవరము బుట్టించుటకు వారు ప్రసంగించ బోరు. రైతుల ఆర్థికదుస్థితి విషయముగ నున్నదని తన్నుగ్రహించియే, వీరిటుల పలికిరి. వ్యవసాయపు తనఖాబ్యాంకు కధ్యక్షులుగ నుండి, వీరికి రయతుల దుస్థితిని స్వయముగ వీక్షించ నవకాళము గలిగెను. 6 వ తేదితో రయతుల రక్షణవారము పూర్తియయ్యెను. ఆచార్యరంగగారి నాయకత్వము క్రింద వేయిమంది రయతులు, గుంటూరు కలెక్టరుగారి యొద్దకు రాయబారము వెడలిరి. సిస్టరుల తగ్గింపవలయునని మొరబెట్టిరి. ఇట్టికోర్కెనే, రామచంద్రరావు గారును బలవరచుచున్నారు. కని విని ఎరుగని ఆర్థికదుస్థితి దేశమునంతను ఆవరించియున్నది. ఇది తాత్కాలికమనియు త్వరలో దోలగిపోవుననియు, తలచిన వారియూహలు నివ్వలయునవి. ఇది ఎప్పుడు తొలగినోగూడ యూహించ విలులేనిస్థితి యుద్ధదెంచినది. ధరలు త్వరలో పెరుగుననూత కనుపించదు. కొన్ని ప్రదేశములలో రయతులమొరలభిముగ వినుపించు చుండవచ్చును. మరికొన్నిచోటుల నినియంతగ వినుపించక పోవచ్చును. కాని, ఆర్థికదుస్థితి విషయమున మాత్రము తారతమ్యములేదు. ఇది రాష్ట్రమందంతటను వ్యాపించియున్నది. ప్రజల సమావేశములును, స్థానికస్వరచిరాలను సంఘములును ప్రజల దుస్థితిని అనంద్యగూడ వెల్లడిచేసియుండెను. ఆర్థికదుస్థితి యింకను పెచ్చుపెరుగుచున్నది గాని తగ్గుటలేదు. రయతులు పన్నులను చెల్లించికోనుటకు మాత్రమే పంటలను పండించివలసివచ్చుచున్నది. అంతియగాని సాగుబడి నుండి లాభమును సంపాదించుట దుర్లభమగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో రయతులకు ఏమూత్ర మయినను ఉపశాంతి గలుగవలెనని, ప్రభుత్వమువారు సిస్టరులను ఫలద్రవముగా తగ్గించి, మేల్కొన

వలెను. ఇది వారి కనీసధర్మ మగుచున్నది. వ్యవసాయముతో సంబంధము గల నాయకుల సమావేశమును కూర్చి నిజ స్థితిని ప్రభుత్వమువారు గ్రహించవలెనని, పంతులుగారు కోరుచున్నారు. కేవలము సిస్టరులను తగ్గించినమాత్రాన సరిపోవదు. రయతుల యంతర బరువులను గూడ తొలగించి, వారికి న్యాయ మొనర్చవలయును. కేవలము సిస్టరులను మాత్రమే, ప్రభుత్వమువారు రయతుల ప్రశ్నను వీక్షించుట హానికరమగును. రయతుల సాధనసంతోషము లేయు వ్యగ్రమయినది. వారికి మిగిలిన దేమియు గనుపించదు. ఆర్థిక దుస్థితి ప్రబలియున్న సమయముననే, భూముల సిస్టరులను, వీటి తిరుచయగూడ పెంచబడెను. ఇదివరకు రెవెన్యూ చేయబడిన మండలములు గాక, మరల క్రొత్త మండలములలో రెవెన్యూ మెంటు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కృష్ణా గోదావరి మండలములలో తగ్గింపబడిన దాచు పన్నుల పలన ఏమూత్రము ఉపశాంతి గలుగలేదు. ఆర్థిక దుస్థితి తొలగినవరకయినను, ప్రభుత్వమువారు పన్నులను విడనాడవలెను. లేనియెడల రయతులు కోల్పోనుట దుర్లభమగును. స్వదేశ సంస్థానములు కొన్నింటిలో విధింపబడుచున్న ఆంతరంగిక సుంకములను తొలగింపవలయుననియు, రైల్వేరేట్లను తగ్గింపవలయుననియు, రామచంద్రరావు పంతులుగారు కోరి, గ్రామములలో పరపతి యంతరించెనని, అనుభవ పూర్వముగ తెలిపిరి. రామచంద్రరావు పంతులుగారి ప్రసంగము కేవలము, పాలకులను భయభ్రాంతులు గావించుటకు గావించబడి యుండలేదు. పంతులుగారుబోలు మితవాదనాయకులుగూడ రైతుల దుస్థితి నీటిరున వివరించి యుండగ, దాననింకను సాగనిచ్చుట పాలకులకు సమంజసము గాజాలదు. పాలకులు తక్షణ చర్యలు గైకొని, రయతుల దుస్థితి తొలగించుటకై యావచ్చునది వినియోగించి, భావి పరిణామము గూర్చి భీతి పొడముక మానదు.

ఈనామదారులు :

ఎస్టేట్సులాండు చట్టము

ఎస్టేట్సులాండు చట్టమును ఈనామ దారులకు వర్తింపజేయుట, చట్టపు మూలసూత్రములకు వ్యతిరేకమని, చూడ గన్నులు గలవారికి విరతమగుననే యున్నది. ఈనామదారుల విషయమున చట్టమునందు మార్పుల గావించదలచినచో, మరియొక సవరణ చట్టము ప్రత్యేకముగ దీసికొని రావచ్చును. దానిని గూర్చి చర్చించుటకు తగిన ఆనకాళమీయవచ్చును. అంతియగాని, ఎస్టేట్సు లాండు చట్టపు సవరణలో దీనిని కలుపుటవలన, బాబ్బిలి రాజాగారు దీనిని దొడ్డితోపన బ్రవేశ పెట్టింది. ఇంత ముఖ్య విషయమును, తగినంత నోటీసు లేకుండ ప్రవేశపెట్టింది, పూర్వమున్న హక్కులను ఒక్కమాటతో తొలగించుట, ఏవిధమున చూచినను, సమంజసము గానేరదు. అదృష్టము జనరలుగారు గూడ ఉద్యోగ రిట్యాగూక, వ్యక్తిరముగ నీ సవరణను ప్రతిఘటించి, సహేతుకముగ ఖండించి యుండిరి. ది. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు రివియయ్యే న్యాయుడు, మేలవరము కుడివరము హక్కులును ఈనామలకు ఎస్టేట్సు లాండు చట్టమును వర్తింపజేయుట అక్రమమనియు, సూచించిరి. గతించిన దానికి వగచి ప్రయోజనములేదు. ఇకముందునను, యిట్టి అక్రమమును తొలగింపవలయును. చట్టపు మూడవపదమును వెంటనే గావించక, కొంతకాలమువరకు ఆపివేయవచ్చును. ఈలోపల, తగిన సవరణ నుపపాదించి, ఈ సవరణను తొలగింపవచ్చును. లేనియెడల, గవర్నరుగారు చట్టమునందలి ఈ భాగమును తొలగింపక మరల శాసనసభకు చట్టమును బంపవలెయుండును. రామచంద్రరావు పంతులుగారు చేసిన సయీనూచనను ప్రభుత్వమువారు రనుసరించుట మేలగును.

మహాత్ముని పర్యటనము

గాంధీమహాత్ముని హరిజన పర్యటనము, ఒక్కోచో ముందుగ ప్రారంభమయినది. వాగ్దా ఆశ్రమము నుండి మహాత్ముడు బయలుదేరి, చేరువనున్న లక్ష్మీనారాయణ దేవాలయమును చేరచి, మహాత్ముడు దీనియందు హరిజనులకు ప్రవేశమిచ్చి చెను. ధనము సూలు చేయబడెను. మహాత్మునితో ఆంధ్రప్రముఖులగు సాంబమూర్తిగారు గూడ బయలుదేరి యుండుటబట్టి, ఆంధ్రులకు హరిజనోద్యమముపట్ల గల గాఢభిమానము విదితమగును. మహాత్ముడు దీర్ఘపర్యటనము నలువలసి యుండును. మహాత్ముని పర్యటనము జయద్రవముగను నిరుపద్రవముగను ముగిసి, మహాత్ముని స్వస్థత కెట్టి భంగము వాటిల్ల కుండుగాక యని దేశమంతయు కోరకమానదు. ఆంధ్రదేశముగూడ మహాత్ము డీశాంతముల కరుదెంచినపుడు, హరిజనోద్యమ సాఫల్యమునకై దీక్షబాని, మహాత్మునికి ముగము చేశున్నగాకయని కోరెదము.

హిందూదేశపు బుణము

హిందూదేశము పక్షమున ఇండియా మంత్రి కోటి సవరనుల బుణమును, ఇంగ్లండులో నీనమయమున గైకొనుట కేమి కారణము గలదో తెలియదు. రిజర్వబ్యాంకుకు డబ్బుకావలెను గాన, యంత మొత్తమును ఇంగ్లండునుండి దెప్పించవలయునని, సాకు తెప్పవచ్చును. కాని, యీ మొత్తము హిందూదేశముననే దొరకునేనా, వీరు ముందుగ విచారించిరా? 97 సవరనుల చొప్పున సూరు సవరనుల ప్రత్యేక నివ్వలయు, నూటికి 97 చొప్పున వడ్డీ నివ్వలయు, వీరు ధ్మముగ దోషకమానవు. ఇంత హెచ్చువడ్డీ నివ్వలకు కలమేమి? డబ్బు చాల చౌకగ లభించుచున్నది. ఇంగ్లండులో వేరొక వ్యాపారము లేకపోవుటచే, ఇది యే ముఖ్య వ్యాపార మగుచున్నది. ఇట్టి సమయమునందు, ఇంగ్లండునుండి హెచ్చు మొత్తమును అప్పుగ దెచ్చుటయు, చౌకగ ప్రత్యేక నివ్వలయు, హెచ్చు వడ్డీ నివ్వలయు జూచిన, ఇండియా మంత్రి హిందూదేశ యేమమున కాపాడునను నూహ నిర్భక్తమని దోషకమానదు.

పటేలుగారి ఆంత్యక్రియలు

ఉపసంఘమువారి ప్రకటన

బొంబాయి, నవంబరు 7:-

పటేలుగారి కవనము శాపట్టిలో దహనము చేయబడు దోషమునూ రంగరెంపనందున, క్విట్టాండ్మంట్ సామ్రాజ్య కృతానమున ఈనెల 10 వ తేది కృతవారమునాడు రాత్రి దహనము చేయబడు నిర్ణయమునకు, క్విట్టాండ్మంట్ కేఫుల నెల్ల కేకపెట్టిక రహస్యముగా తీసుకొని వచ్చెదము. 9 వ తేది రాత్రి ధాని కొక-నో నందుటకు యేర్పాటులు జరిగినవి. మరనాడు ఉపయమున దానిని ఊరేగింపుతో సామ్రాజ్య తీసుకొని వెళ్లెను. ఆచట పైకై తరవబడును. అతడు చూడగోరరా రందరును కడపటిసారి పటేలుగారి శాశ్వతరీతిమున చూచిపిమ్మట దహనము జరుగను. ఆనాటికి దేశమున దమ్మరాష్ట్రములనుండియు చాలమంది మిత్రులనుబట్టి వచ్చెదమని సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

(అ. ప్రె.)

అసహనవాదములో

మిల్లు పనివాండ్ర సమ్మెకట్టు

నిన్న 7-వ తేదిని అసహనవాదములో లాల్ల మిల్లుల సేదపరిచేయచు పనివాండ్రు సమ్మెకట్టిరి. యజమానులు వారి కేతములను తగ్గించుటకు యిందుకు కారణము. వీరు మిల్లు ముఖదూరు యూనియనులో చేరిరి. మిల్లు వారు క్రొత్తవారిని నియమించినందున యూనియను వారు మిల్లుపై పీకెరించెడిరి. అందుల జరుగకుండ జూచుటకు పోలీసు వారు చర్యచేసిరి. నిన్న సాయంత్రము పనివాండ్రు ఊరేగింపు జరిగిరి.

(అ. ప్రె.)

బొంబాయి గవర్నరు దంపతుల రాక

నిన్న 7-వ తేది సుభాగ్యము బొంబాయి గవర్నరుగారు ఆయన భార్యయును స్వయం ప్రయోగముతో హుస్సేనుండి బొంబాయి చేరిరి.

(అ. ప్రె.)

ಬಿಂ ಪಾಯಿ ಪಾ ರೈ-ಯಿ

(అస్పృశియైతే (పెన్)

మూరకము

శిశుదాస్	1-5	1-5	1-5
నూనూనల దర్శనము (బాంబా)			
శంభు దాస్	2	1-5	29/8
సాధారణమైన డిగ్రాండు	2	1-5	15/10
మానూనల దర్శనము (అప్ప)	2	1-5	6/8
నూర్జూరు-టి. టి.			275
ఎన్నెకప్పుడు హామీ యడ్డీ 1/2			
గవర్నరు మంట్లు సెక్యూరిటీటీలు			
శిశు గవర్నరు మంట్లు సెక్యూరిటీటీలు			83-6-0
శిశు బూరుము 1947/50			92-9-0
శిశు బూరుము 1934/37			101-2-0
శిశు బూరుము 1943			101-6-0
శిశు బూరుము 1980/70			98-7-0
శిశు బూరుము 1984			101-8-0
శిశు బూరుము 1955/60			105-1-0
శిశు బూరుము 1985			104-2-0
శిశు బూరుము 1989/44			105-12-0
శిశు బూరుము 1940/48			105-11-0
శిశు బూరుము 1988/40			107-6-0
శిశు బూరుము 1985			106-12-0
శిశు గవర్నరు మంట్లు యిండియా			
బూరుములు, 1945-55			118-14-0
శిశు బూరుము 1985			107-4-0
బెజవాడ బజారు ధరలు			
(ప్రత్యేకమేళా)			
నవంబరు 7:-			
నండి			
నరకు			
బియ్యంబనా 1-5 పా. రూ.కం రు			
రామనాగరాల 246	8-4-0		8-8-0
గురుములు	7-10-0		7-14-0
కొబాముడి	7-2-0		7-8-0
గులాబి అక్కర్లు	7-0-0		7-2-0
తెలుపు అక్కర్లు	7-4-0		7-6-0
ధీర్ఘ భాగాలు	10-0-0		10-4-0
అక్కర్లు	8-12-0		9-12-0
నా 24 రు	10-4-0		10-8-0
కడ్డు బనా 1 కి 166 పా. చొ			
అక్కర్లు కొత్త	8-5-0		8-6-0
గురుములు	8-8-0		8-5-0
కొబాముడి			
అక్కర్లు			
సన్నాలు	8-8-0		4-0-0
అక్కర్లు బనా 1 కి 26 గురుములు చొ			
కందులు	6-0-0		6-6-0
పచ్చ పేసలు	6-12-0		7-0-0
పల్ల పేసలు	8-12-0		7-0-0
కనకలు	8-0-0		8-4-0
మినుములు	8-0-0		8-4-0
జినుములు	9-0-0		9-4-0
ఉలములు	6-4-0		6-6-0
బొమ్మలు	4-8-0		5-0-0
నూర్జూరు	7-4-0		7-8-0

సజలు	4-4-0	4-8-
------	-------	------

మొత్తం 15 4-4-0

చింతపండు	0-10-0	8-8-0
జెల్లం	0-18-0	1-1-0
జేరుకనక	1-5-0	1-8-0
వసువు పుట్టి 1కి 20మి	0-9-8	0-11-6
ప్రతి		88-0-0
దూది		81-0-0
పత్తిరత్తులు		94-8-0
	11-8-0	12-0-0

సంతులు

నెల్లిమర్ల డి. జిల్లాము	23-1-6
చిట్టివలస	22-18-6
కలకత్తా కరోడా	28-6-8
చిట్టివలస సారా	19-2-8
నెల్లిమర్ల	19-0-8
పురి	49-5-0
చిట్టివలస పురి	49-18-0
కొబ్బరికాయలు 100-కి	21-0-0 22-8-0

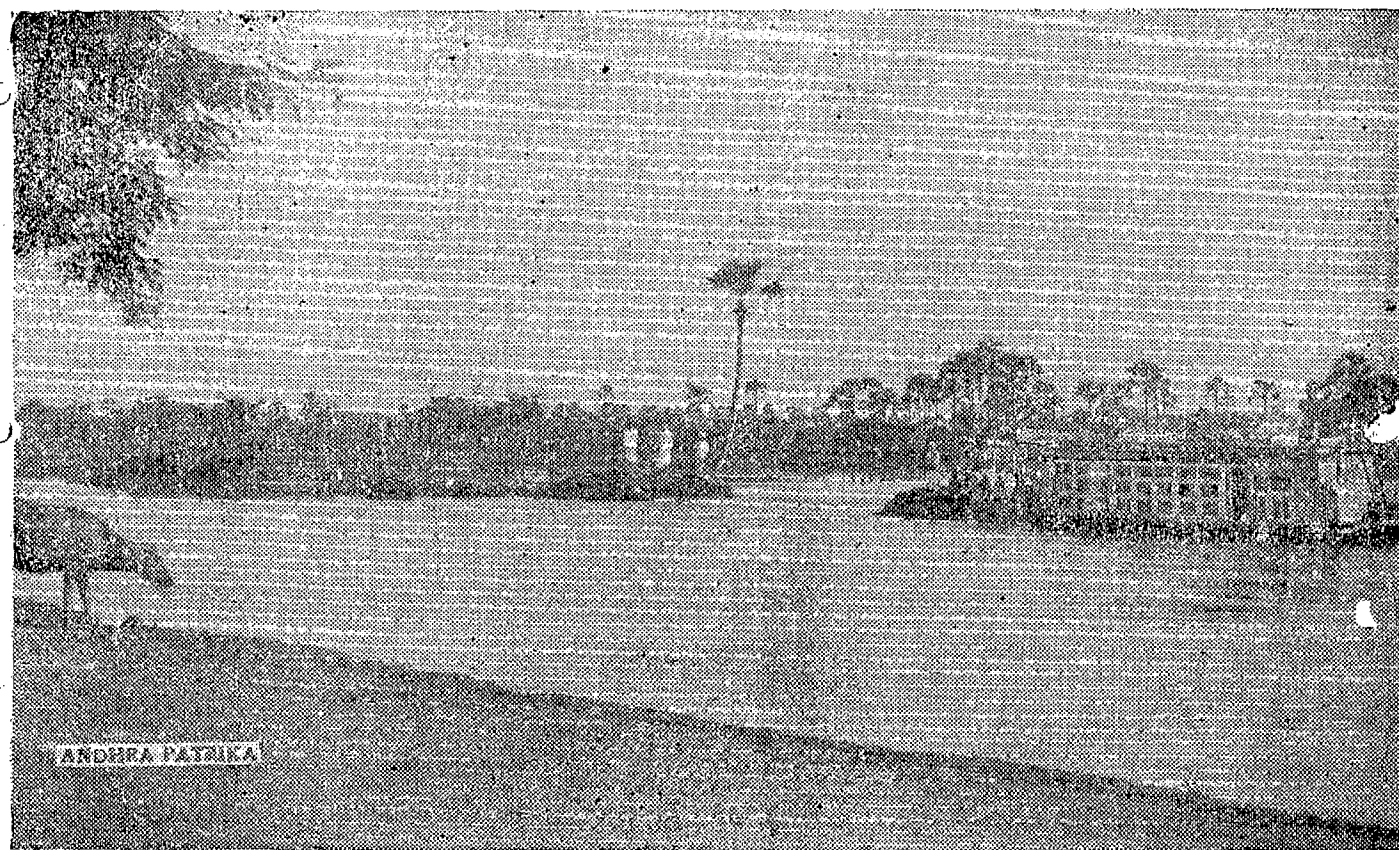
చుండుకునూనె

ఆనీరులు లెలయందు చుండుకునూనెను
 బాధలు వడుచుదురు. మా చుండుకునూనె
 ఉపయోగించినవారు కాగువడిరి,
 సిని-1-కి 0-1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేక

కథమరిచూర్ణము

కగ్గ, ఉబ్బనములకు దివ్యానందము
 వట్టి 1-కి 0-8-0 రెండులన్నులు ప్రత్యేకము
 అనువులొండునము దేవు, ముదానము

చిలకలపామనద్ద గోదావరి వజ్రదలు

నైనిక కళాశాలకు క్రొత్త
విద్యార్థులు

హిందీ | పేరూమండలి, కనల ప్రాడి.

డబ్బు, డబ్బు, లేదనుగారు
మరలాసు పేయరుగ ఎన్న కొనబడితి.

కత్తియావాడలో సంతాన ప్రజాసభ

భీష్మకుల కొట్టాడు:—కలకత్తా నగరములో
ఒక మనరాసి బిచ్చగాడును, మఱి
ఒక మనరాసి బిచ్చగాడును కుప్పలోని బిచ్చకాశము
ను ఏగకొనుచుండెడి ఛోటానుకొనిరి. మఱి
ఒక మనరాసి ఇంటికొక కొట్టుకలవగలి అప్పుతి
గొర్రు మగజేచెను. మఱిగోసి బిచ్చగాడు అతడు
యెబ్బడిను. (య. పే.)

• అహమ్మదాబాదు మిల్లుల సమ్మె

అనా రంధ్రమును ప్రతినిధులుగా చేరవచ్చును. ప్రతినిధి రుసుము రూ. 1, ఆహ్వానంనకు సభ్యులకు రుసుము రూ. 2 నివ్వవలసివచ్చినది. డిశంబు 15 తేదీనాటికి వారంబునకిది కేరళ, కేరళము లెమ్మ చేయవలెను. ఇందు చేరదలచువారు వారంబునకిది కేరళమునకు ప్రయత్నించి 15 రోజులలోగా వచ్చును. 15 రోజులలోగా వచ్చునట్లు చేయవలెను. ఇదిగతించినవలెనా? కాంగ్రెసువారు కేరళ అసెంబ్లీలో ప్రతినిధులుగా రావలెను. వారిని పంపించుట వలెను. వారు వచ్చునట్లు చేయవలెను. వారు వచ్చునట్లు చేయవలెను. వారు వచ్చునట్లు చేయవలెను.

అఖిలభారత సిద్ధపెద్దవ్వ సమావేశము

పెన్నపురి సీట్ పట్టణ సంఘము యాజమాన్యమున ముద్రాపము గలముద్రా రాబోపు దేశింబరు 27, 28, 29 తేదీలందు జరుపబడును. గౌ. ఎస్. కుమారస్వామియజ్ఞి, విద్యాభ్యాసంత్రికారుల ఆధ్యక్షత వహించురు. గౌ. డా॥ సర్ మహమ్మదుస్వామిగారు సమావేశమును ప్రారంభించురు. గౌ. బాబ్బి రాజాగారు రాజాగారు పట్టణపెద్దవ్వయను తరచురు. డా॥ సి. ఎస్. మురుగేశ్వరమచియగారు అవ్వనసంస్కృతి లు గా నుందురు.

అ.శ్రీనివాసాచార్యుల సమగ్రము 86

క. రత్నావళి నామ సంస్కారములు ప్రభాసభ్యులు
 య. ముఖ్యము తీర్మానములు చేయుట దేను.

1. న. నామము గల మరలములును సంతానము
 తీర్చుకొనుటయు నిర్వహించబడిన పుణ్యకే
 తమును అనంతపురికిరవని గర్భిణియు
 నీరు కుప్పకొనుటకు తగ్గరగా ముంగిటచేయు
 పుణ్యము 4. సంపాదనమును సంతానమును
 పుణ్యమును ననుకరింపవలెను. (అ. శ్రీనివాసాచార్యుల సమగ్రము)

నై బాముల¹ బియ్యమునకు శ్లాసో²
 తిరునామూరు, నవంబరు 8;
 మద్రాసు రాజధానినంటే నై బాము³
 లానో⁴ పిగువతి అమ్మోబియ్యమునకు ప
 ంది మూలుచేయవలసివని నై బాము పథకం
 రు విధించిరి. ఇది చాల ఆక్రమ మని గర్హ
 పంబిలావురు మిరాసీదారుల సంకి ప్రు
 అసెంబ్లీ పట్టెలు అయి. యువ శ్రేష్ఠ
 స్వతంత్రమ జనన సభలో శీర్కాంచెరి.
 (అ. పు.)

4 గురు సిక్కులు ఆ రెడ్డియేదబ్బం
లాహోరు, వెంబరు రి:
4 గురు సిక్కులు పోయేలానుండి లా:
పురి, పాటియాలలో తిమ్మప్పలును గు:
ర్వరగారి నీవేదియసిమ్మవై వర్తితి
పురి, కాసి వారు పవ పటలు లేదొద్దు
మంచి పాపములు అచ్చవైవేరి, వారి
6 నేలలకు బామిని యవ్వనము
రెను, కాసి వారు రరావంతరి, (అ.

శ్రీ శ్రీవేంకటేశ వాసితో ప్రతి ఆర్థ సమత్వమును అభినిభారత శ్రీ శ్రీ కార్మిక సంఘ ప్రతిపదిల సంప్రదింపు పరచును. ఆ పథకే సమాజోపేక్షను జను దాను మానాతాగారును, వి. వి. గోరగును శ్రీ శ్రీవేంకటేశ దయానియ్యుని, పది నీరగును సమన్వేషితు, సహచర్యునియ్యుని సహకారముగా జరుగుచున్నది. పరిశోధ అందరును అంగీకరించిన ప్రకారము మిక్ ప్రకటన శేపు చేపట్టబడును. శేపు ఉపదేశం పశ్చిమగారి అంత్యమును సంపన్నమును హోరలకును మేనాతాగారి బాబాయనందీ బహుమతి పేరు చెల్లెడును.

(అ. పే.)

రంగూన్, నవంబరు 4:—
బర్మావిభజన ప్రతిపూల పక్ష నాయకులు
యు. చిట్టాపాంగుగారు బాయింటు సెలెక్షన్

జేరిన కలకత్తానుండి బొంబాయి వెళ్లి అచట 18 వేదీని స్త్రీ మరక్క- లుండను వెల్లెడరు.

పదేనే నారో అధిక సంఖ్యాపాలు బాష్ట్రవిభజనకు
 అనుకూలమై యున్నారనియు విభజనానుకు
 గనే అధిక సంఖ్యాపాలుగా నివసించుట గాను
 ప్రప్యనియు స్థాంగుగారు చెప్పిరి.
 బాష్ట్రవిభజనం బడేయెడల ప్రజలు ధిక్ర
 విల్లకల్లోములుకు కారణ మగును, (అ. ప్ర

దుర్గామెడికల్ హాల్

గనేరియామిక్చర్

(1) ఈ మందు సెగరోగములను నివారించుటకు విధించుచున్నప్పుడు గలగు పోటు మంట, చురుకును యింజక్షనులతోను పిచికారితోను నిషితములేకుండ తప్పక కుదుర్చున సీసా 1 కి రు. 8-0-0-

(2) స్త్రీలకు తలచుగ పరిభవించెడి శ్వేతర-
మనుమలను మాన్పును. బహిష్కారమును నివార-
చున్నట్లును, సాధనమును పూర్వ జాతికి తెల్పి, కరుణ

మునకు ఆరోగ్యశా నిచ్చును.
 బల నీనా 1-1 రు 1-10-0.
 పాపభర్షలు ప్రత్యేకము
 పాడలకు తెలము

విధము లైన పాఠాలను గూడ పోగొట్టునట్లు
ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాణి మొదలుగా గ
జ్జిని వివములైన తరహానులను పోగొ

పరిష్కారమును మామూలుస్థితికి మార్చును.
డబ్బీ 1 కి రు. 1-0-0.
ఏతెంట్లు కావలెను.

నాటకములో కొట్లాట
కలకలాదాగరి బాలడిట్ల అను ఉద్దానాట
కము ప్రస్తుతము పాశాచికదృశ్యమును సు సలంబి
ని ప్రావీణిని. ప్రదర్శించుటకు చూడగ కొ
ట్లాట జరిగెను. నాయకులను అప్రవృత్తి
నూతిలో నీరు తోడు చూడగ, కి క్రిమిపాటి
రామను కొట్టి తలమీదయే రంగము ప్రదర్శించి
బట్ట వట్టెను చూడవ చచ్చి న వారి లో
కొందరి యిప్పుడు లేక నాటకము నీటిమీదయలుట
రంగప్రలయను బోయిరి, ఇప్పుడున్న వే రొక
పక్షమువారు వారిని వారినులును బోయిరి, ఇరు
పక్షమువారు కొట్లాటగా గాయపడిరి, పోలీసు
వారు వచ్చి, ధర్మబాహు చేసిరి.

నెల్లూరు జిల్లా కందుకూరు తాలూకా కామేశ్వరస్వామి ఆలయములో మాదిగముస్లిము దిబ్బిపు భార్యకు యిద్దరు మగబిడ్డలు ఒక ఆమెపిల్ల మున్నరు పిల్లలు పుట్టినారు. పుట్టిన నాల్గవరోజు యిద్దరు మగపిల్లలను గ్రహణకాలమున ఆపివేసి యున్న సమయమునారు.

అంధ్ర బహుళపదపురాణము	5-0-0
అంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము	12-0-0
నిర్వచనము. 8 సంపుటములు	
7 సంపుటములు	14-0-0
అంధ్ర లలితీహాశ్యాదులు	1-8-0
శ్రీ కృష్ణసాహిత్య క్రమము.	12-0-0
నకల పురాణములునుండి కృష్ణ	
శఘట గ్రహించి వ్రాయఁ	
బడినది ముదిరినది. 12	
సంపుటములు	
ఒక్కొక్క సంపుటము	1-8-0
ఒక్కొక్క కొనువారికి	16-0-0
ఒకలాస్థిమాచార్య కృష్ణము	0-12-0
సానుమద్విజయము	0-8-0
బ్రాహ్మపురాణము	4-0-0

30 మాత్రలు 0-10-0
(పది అణాలు)

(సామంత్యుర్రులు గ్రాశక్తములు)
 శీరసములాఁ డొడ్డుకట్టెముచే కలిగిడి
 మైత్రకాకంఠ కనుఁగ్రలలు దిగార్పమునకు
 అశీర్గములు, అరుది, అప్రతిఘటించు, అగ్ని
 ద్వములు, అలిదానములు, మర్కటము, సర్పము,
 ములుయందను లెరుఁదయము, మిక్కిలము, సామ్యము
 ములులు, శిరముఁజేర్చి, అప్రములు మొదలగునవి
 వారియందు గలిగిన సన్మములు వాగిగల
 దేవాములు మంచి అంగములును ద్వమును నెలఁ
 కుముఁగ్రలు మేవావాచకము ద్వమును నెలఁ
 కే వామును, ఇందు అనేక ఓషధులును నెలఁ
 కును, అనుచు డివ్య ముగించుచేతను పరమ
 వాంఛితయ యని చెప్పవచ్చును. ఒక సాగ
 లాదిమాచిన సముము లెలియగలదు.
 చిరుసానాఁ:-

మా అమృతాంజన ప్రకటన
 చిల్లకాచులు, మా అనుమతి లేకు
 తోచిన చిత్రములు వ్రాసి వ
 అనుమతిని యేదయి మా అ
 తన ప్రాసీ నభవవద్దని తెలి
 రవము.